

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

The opinions of the first curriculum diploma students on practice teachers, Kanjanaburi
agricultural and technological college, academic year 2001.

โดย

นายธรรมบุญ วุ่นซึ่งชี

ร.พ.
๕343๗
๒๕๔๔

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 47234
วัน, เดือน, ปี..... 24 ส.ย. 2546

b.....
i.....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาเทคโนโลยีการเกษตร- การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๒๕๔๖/๐๖๓

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2544

ชื่อเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

The opinions of the first curriculum diploma students on practice teachers, Kanjanaburi
agricultural and technological college, academic year 2001.

ชื่อ - สกุล นายธรรมบุญ วันซึ่งชี

สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ ภาควิชา ครุศาสตร์เกษตร

คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ภัทรภรณ์ จางวนิชเลิศ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรีปีการศึกษา 2544 และเพื่อรวบรวมความ
คิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน การวิจัยเริ่มตั้งแต่การศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร วิทยา
นิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวคิดในการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม ลักษณะ
แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา ตอนที่ 2 เป็นความคิด
เห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนและตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะในการฝึกสอน ประชากรที่
ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
กาญจนบุรี จำนวน 110 จากการรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 96.36 นำ
มาแจกแจงความถี่วิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 16 ปี และ
เรียนสาขาวิชาเกษตรและเทคโนโลยีทั้งหมด มีคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมาอยู่ระหว่าง
2.01-2.50 ความคิดเห็นที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน ด้านการสอนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็น
ด้วยทั้งหมดเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สม ด้านวิชาการนักศึกษามีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยเกี่ยวกับ การมีทักษะในวิชาการที่สอนและถ่ายทอดให้นักเรียนปฏิบัติได้ ด้านบุคลิกภาพนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งเกี่ยวกับการแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส ด้านคุณธรรมและความประพฤตินักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งเกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ด้านมนุษยสัมพันธ์ นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งเกี่ยวกับการให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน ด้านสุขภาพร่างกาย นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งเกี่ยวกับการรับประทานอาหารสะอาด ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน นักศึกษาส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะว่าอาจารย์ฝึกสอนควรมีการเตรียมการสอนทุกครั้งเพื่อให้มีความแม่นยำในเนื้อหา ควรอธิบายเนื้อหาให้ละเอียดชัดเจน มีความชำนาญในการสอนปฏิบัติและสอนภาคปฏิบัติให้มากๆ ในการสอนควรมีสื่อการสอนประกอบการสอน

ข้อเสนอแนะในการทำปัญหาพิเศษครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนสาขาวิชาอื่นๆ ที่แตกต่างไปจากงานวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตบุคลากรด้านครุศาสตร์อุตสาหกรรมต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลุล่วงไปได้เพราะได้รับความช่วยเหลือจาก อาจารย์ภัทรภรณ์ จางวนิชเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

ขอขอบคุณผู้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ทำให้ปัญหาพิเศษเล่มนี้สมบูรณ์เรียบร้อยดี

ความดีและประโยชน์อันพึงเกิดจากปัญหาพิเศษนี้ข้าพเจ้าขอบอบแด่ พ่อแม่ ครูอาจารย์ ที่ได้อุปการะอบรมสั่งสอนตลอดมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความคิดเห็น.....	4
2.2 การฝึกสอน.....	5
2.3 ลักษณะครูที่ดี.....	13
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	25
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะแบบสอบถาม.....	25
3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม.....	26
3.2.4 วิธีการดำเนินงานส่งแบบสอบถาม.....	27
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4	ผลการวิจัย.....	30
5	สรุปและข้อเสนอแนะ	
	5.1 สรุป.....	43
	5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	46
	บรรณานุกรม.....	47
	ภาคผนวก.....	50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	30
2	แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนด้านการสอน.....	33
3	แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนด้านวิชาการ.....	35
4	แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนด้านบุคลิกภาพ.....	36
5	แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนด้านคุณธรรมและความ ประพฤติ.....	37
6	แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนด้านมนุษยสัมพันธ์.....	38
7	แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนด้านสุขภาพร่างกาย.....	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทยมีความเหมาะสม เกี่ยวข้อง และผูกพันอยู่กับเกษตรกรรม ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนของประเทศไทยมีความรู้พื้นฐานทางด้านการเกษตรกรรมควบคู่กับความรู้ด้านอื่นๆ จึงเป็นเรื่องที่จำเป็น และมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้การประกอบอาชีพกสิกรรมของประชาชนได้รับการพัฒนา และเจริญก้าวหน้าไปสู่อุตสาหกรรม แต่การจะให้เป็นอย่างนั้นได้ ปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวจักรสำคัญ คือ ครูเกษตร ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นแม่พิมพ์ของชาติ ในการถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และการประกอบอาชีพเกษตร ถ้าหากประเทศชาติของเรามีครูเกษตรที่ดี มีความสามารถ มีคุณธรรม และจริยธรรมแล้ว การพัฒนาในด้านต่างๆ ก็จะประสบความสำเร็จในที่สุด (ศศิธร, 2531 : 4) ครูเกษตรเปรียบเสมือนแม่แบบหรือแม่พิมพ์ของชาติในเรื่องของการเกษตร ดังนั้นจะต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสมหลายประการ กล่าวคือ จะต้องมีความรู้ ความสามารถทางด้านการเกษตร ทั้งทางทฤษฎี และปฏิบัติ มีความสามารถทางด้านการสอน มีบุคลิกดี และมีความรักในอาชีพครู นอกจากนี้จะต้องมีความรับผิดชอบ ในหน้าที่มีคุณธรรม และจริยธรรม อีกด้วย คุณสมบัติเหล่านี้ครูเกษตรส่วนใหญ่ มักจะได้รับการอบรมสั่งสอน ฝึกฝน และปลูกฝังมาจากสถาบันการศึกษาการเกษตร หรือสถาบันฝึกหัดครูเกษตร ก่อนที่จะออกไปเป็นครู ดังนั้น การที่สถาบันฝึกหัดครูเกษตร ส่งนักศึกษาออกไปฝึกสอนที่วิทยาลัยเกษตรกรรม และโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงเป็นการฝึกหัดฝึกฝน ให้ได้เรียนรู้หน้าที่ และประสบการณ์ ในวิชาชีพครูเกษตร ได้เป็นอย่างดี (ศศิธร , 2531 : 4)

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษาต่างๆ ที่มีการผลิตอาจารย์ฝึกสอน เพื่อให้สอดคล้องต่อการเรียนการสอนในสังคมปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี

ขอบเขตของปัญหา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 จำนวน 116 คน

ห้อง	ปวช. 1/1	จำนวน	25 คน
ห้อง	ปวช. 1/2	จำนวน	29 คน
ห้อง	ปวช. 1/3	จำนวน	27 คน
ห้อง	ปวช. 1/4	จำนวน	29 คน

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่

1. ตัวแปรต้น สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา
2. ตัวแปรตาม การสอนของอาจารย์ฝึกสอนในด้านต่างๆ เช่น ด้านการสอน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านคุณธรรมและความประพฤติ

คำนิยามศัพท์

"อาจารย์ฝึกสอน" หมายถึง นักศึกษาที่สถาบันฝึกหัดครู ได้ส่งออกไปทำการฝึกสอนวิชาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี

"ความคิดเห็น" (Opinion) การแสดงออกทางความคิดที่มีต่อเนื่องในเรื่องใดเรื่องหนึ่งความคิดเห็นจึงเป็นสิ่งอธิบายเหตุผล (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2539 : 74)

"ความคิดเห็น" หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์ฝึกสอนทั้ง 5 ด้านคือ

ด้านการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการเตรียมการสอนการกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกวิธีการสอน ได้เหมาะสมและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตัวเองการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติการนำความรู้ใหม่ๆมา ปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม (บุญธรรม จิตอนันต์, 2527 : 90)

ด้านวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาอย่าง กว้างขวางและเฉพาะอย่างรวมทั้งความรู้อย่างกว้างขวางและทันสมัยการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม (ไกรนุช ศิริพล, 2531 : 106)

ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการให้ความสนใจ การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน มีความสุภาพอ่อนโยน มีอัธยาศัยไมตรีกับคนทั่วไป การวางตัวเหมาะกับกาลเทศะ (ยนต์ ชุ่มจิตร, 2531: 79)

ด้านสุขภาพร่างกายและบุคลิกภาพ หมายถึง การที่มีร่างกายแข็งแรง มีอารมณ์เสียกเย็น สุขุมและมีจิตใจ แจ่มใส (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532 : 28)

ด้านคุณธรรมและความประพฤติ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสำนึกในหน้าที่ การยอมความจริงและมีเหตุผล รู้จักประเมินและปรับปรุงตนเองมีความเคารพสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น (เอี่ยมพร พิมพีไกร, 2536 : 5)

"นักศึกษา" หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อ อาจารย์ผู้ฝึกสอนในด้านต่างๆ
2. นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงตัวเองของอาจารย์ผู้ฝึกสอนต่อไป

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 ได้ตรวจเอกสารในหัวข้อต่อไปนี้เป็น

- 2.1 ความคิดเห็น
- 2.2 การฝึกสอน
- 2.3 ลักษณะครูที่ดี
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 294) ได้ให้ความหมายของคำว่า

“ความ” หมายถึง เรื่อง เช่น เนื้อความ เกิดความ อากาญ คดีที่ฟ้องร้องกันในโรงศาล คำนำหน้ากริยาหรือวิเศษณ์เพื่อการแสดงสภาพ เช่น ความตาย ความดี ความคิด

“คิด” หมายถึง ทำให้ปรากฏเป็นรูปหรือเป็นเรื่องขึ้นในใจใคร่ครวญไตร่ตรอง คาคะ-แน คำนวม มุ่ง จงใจ คึงใจ นึก

“คิดเห็น” หมายถึง เข้าใจ

กรรมิกา อ่องแดง (2539 : 9) อ้างถึง รัชฎัญ บุปผเวส และคณะ (2534 : 206) ได้ให้ความหมายของการคิด คือ กระบวนการที่เกิดขึ้นในสมองของบุคคล โดยอาศัยข้อมูลประสบการณ์จากสิ่งเร้าต่างๆที่ผ่านเข้ามาทางอวัยวะ สัมผัสเกิดความรู้สึกรับรู้และระบบความจำ

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531 : 19) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้านวาจาของเจตคติ ซึ่งมาจากเจตคตินั้น เพียงความคิดเห็นซึ่งสรุปได้ว่า ความคิดเห็นคือสัญลักษณ์ของเจตคติ และจะใช้ความคิดเห็นนี้เป็นตัวกลางในการวัดเจตคติต่อไป

เนงเยาว์ แก้วกังวาล (2535 : 9) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า หมายถึง ทำที่ความรู้สึกรู้สึกที่มีต่อการปฏิบัติ และความต้องการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมอันเป็นผลที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนคติ (2538 : 11) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า หมายถึง ความเชื่อหรือความรู้สึกเฉพาะตัวที่แสดงออกต่อคำถาม ซึ่งไม่เป็นการผิดหรือถูก แต่เป็นไปในแนวทางเห็นด้วยไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

จากทฤษฎีของผู้ข้างต้น ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นแตกต่างกันไป ซึ่งอาจสรุปความหมายของความคิดเห็น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงการตอบสนองถึงความรู้สึก เข้าใจรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2.2 การฝึกสอน

ความหมายของการฝึกสอน

การฝึกสอนเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตครู และเป็นประสบการณ์อย่างหนึ่งที่นักศึกษาฝึกหัดครูจะขาดเสียมิได้ (อบรม สนิทपालและกุลชติ องค์กรีพร, 2535 : บทนำ) และเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรปริญญาตรีครุศาสตร์ จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาฝึกสอน ได้ฝึกหัดทักษะในการสอนวิชาที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนทำงานต่างๆ ในหน้าที่ครูตาม โรงเรียนต่างๆ โดยนำเอาวิทยาการในทฤษฎีทางการศึกษาไปปฏิบัติหรือคิดแปลงแก้ไขให้เหมาะสม (กรมการฝึกหัดครู , 2525 : 6)

ขณะ วันหนูน (2529 : 5) ได้รวบรวมความหมายของการฝึกสอนไว้ว่า การฝึกสอน คือ การเรียนรู้ประสบการณ์ด้วยการปฏิบัติ เป็นการส่งเสริมประสบการณ์ด้านทฤษฎีและหลักการการเรียนรู้ประสบการณ์ด้วยการปฏิบัติทั้งนี้เพื่อผสมผสานเข้าด้วยกันให้กลายเป็นความรู้ความสามารถ และทักษะพร้อมที่จะนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตการเป็นครูต่อไป

นักศึกษาฝึกสอนวิชาเกษตรขณะที่อยู่ระหว่างการฝึกสอนต้องปฏิบัติตามหลักสูตรของการเป็นครูเกษตรที่ดีให้ได้มากที่สุด เพราะยังไม่ได้ประกอบอาชีพครูอย่างแท้จริงเป็นเพียงการฝึกประสบการณ์ของอาชีพครูเท่านั้น ตามระเบียบของการออกฝึกสอนก่อนฝึกสอนนั้นนักศึกษาต้องรู้หน้าที่ และคุณสมบัติของครูเกษตรที่ดี ซึ่ง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2535 : 15) ได้เสนอข้อแนะนำการปฏิบัติตนของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบไว้ดังนี้

1. รายงานตัวต่ออาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนที่ไปฝึกสอน ในวันแรกที่ไปถึง
2. ศึกษา นโยบายและระเบียบต่างๆของโรงเรียน
3. ศึกษางานในหน้าที่ครู จากอาจารย์พี่เลี้ยง และเจ้าหน้าที่อื่นๆของโรงเรียน โดยการสังเกตและร่วมมือปฏิบัติจริง
4. สังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ศึกษาหาความรู้จากอาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับการจัด โครงการสอน กฎและระเบียบของ
ชั้นเรียน ตลอดจนรายละเอียดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเด็กนักเรียนในชั้นเรียน
6. ศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้และแหล่งอุปกรณ์ที่จะนำมาช่วยในการปรับปรุงการ
สอนของตนให้ดียิ่งขึ้น
7. ช่วยเหลืองานด้านต่างๆของ โรงเรียน
8. ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนอย่างสม่ำเสมอ
9. เป็นคนตรงต่อเวลาในการเข้าหรือออกจากห้องสอน
10. ใช้ผลการสอนของนักเรียนเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ในการพิจารณาการปรับปรุงการ
สอนของตนเอง
11. ลงเวลาในการปฏิบัติการสอนทั้งเวลาไปและเวลากลับ
12. ต้องเตรียมการสอนล่วงหน้าเสมอ
13. เมื่อจำเป็นต้องขาดการสอน ต้องแจ้งให้อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์พี่
เลี้ยงทราบด้วยการเขียนใบลาผ่านหัวหน้าสาย
14. สร้างสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง
15. รักษาชื่อเสียงของตนเอง สถาบัน และ โรงเรียนที่ฝึกสอน
16. ทำงานให้เป็นประ โยชน์ต่อ โรงเรียน

ความมุ่งหมายของการสอน

เพื่อให้การฝึกสอนนั้นเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักนำความรู้ภาคทฤษฎีไปดัดแปลงใช้ในภาคปฏิบัติ
2. เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นสภาพที่จริงของนักเรียน
3. เพื่อฝึกความรับผิดชอบในหน้าที่
4. เพื่อให้รู้จักสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
5. เปิดโอกาสให้นักเรียนสำรวจตัวเอง ว่ามีความเหมาะสมกับอาชีพครูหรือไม่
เพื่อให้มีประสบการณ์ด้านการสอน
6. เพื่อให้มีความเข้าใจอันดีต่อนักเรียน
7. เพื่อให้เข้าใจถึงหน้าที่อันแท้จริงของสถานศึกษาที่มีต่อเด็กและชุมชน
8. เพื่อให้ได้เรียนรู้ถึงวิธีการที่จะนำแหล่งวิชาการมาใช้ให้เป็นประ โยชน์
9. เพื่อให้รู้จักวิธีการทดสอบความเจริญงอกงามของเด็กในด้านต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อบรม สันนิบาตและกฤษฎี องค์ศิริพร (2535 : 337) ได้กล่าวถึงจรรยาของนักศึกษาฝึกสอน ต่ออาจารย์ที่เลี้ยงสุรูปเป็นข้อ ได้ดังนี้

1. ต้องเข้าใจว่าครูที่เลี้ยงมีหน้าที่รับผิดชอบต่อเราโดยตรง ในด้านฝึกสอนที่จะต้องให้คำแนะนำ คำปรึกษาหารือเรื่องต่างๆแก่เรา
2. พึงเคารพในสิทธิและหน้าที่ของครูที่เลี้ยง
3. เป็นผู้ทันสมัย ต่อเหตุการณ์
4. เป็นผู้มีความประพฤติดี
5. เป็นผู้มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
6. เป็นผู้มีความคิดปะในการพูด
7. เป็นผู้มีความประณีตจับใจในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
8. เป็นผู้สามารถใช้อุปกรณ์ การสอน หรือการฝึกอบรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณสมบัติของนักศึกษาฝึกสอน

คุณสมบัติของนักศึกษาฝึกสอนทุกคนจะต้องมีคือ

1. ความรู้ด้านวิชาชีพด้านการเกษตร และด้านวิชาชีพครู
2. ประสิทธิภาพและทักษะในการสอน
3. หน้าที่และงานครู ซึ่งจะแบ่งเป็นงานด้านวิชาการ ด้านปกครอง ด้านธุรการ
4. บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นครู

หน้าที่และความรับผิดชอบของนักศึกษาฝึกสอน

หน้าที่ต่อ โรงเรียนฝึกสอน

1. ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เช่น การลงเวลาไป – กลับ การลาป่วย และลากิจกรรมส่วนตัว แต่งกายให้เหมาะสมแบบอย่างครูที่ดี
2. ปฏิบัติตามระเบียบอื่นๆที่ทางสถานที่ฝึกสอนวางเอาไว้
3. ปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่แทน
4. ต้องเข้าใจความหมายและนโยบายของสถานที่ฝึกสอน
5. ศึกษาให้เข้าใจถึงกฎระเบียบข้อบังคับของสถานที่ฝึกสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆของสถานที่ฝึกสอน
7. สอนและปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสุดความสามารถ
8. สนทนากับอาจารย์ทุกคนเท่าที่มีโอกาสเพื่อเรียนรู้สิ่งที่มีประโยชน์จากท่านเหล่านั้น
9. ยอมรับสภาพที่ไม่เหมือนกันของแต่ละสถานที่ที่ไปฝึกสอน
10. จงทำตนให้เป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ท่านอื่นๆ โดยเฉพาะอาจารย์ที่เลี้ยง
11. ปฏิบัติตามระเบียบประเพณีของห้องพัสดุ และระวางนิสัยพลอเรือของนักศึกษาฝึกสอนเอง

หน้าที่เกี่ยวกับการสอน

1. สอนในชั้นที่ได้รับมอบหมายตามตารางสอนและวิชาที่กำหนดไว้
2. เตรียมการสอนก่อนเข้าสอนก่อนทุกครั้ง
3. สอนแทนในชั้นที่ครูขาดตามคำสั่ง
4. ติดตามดูผลการสอนของตนเองอยู่เสมอด้วยการสังเกต การทดสอบและอื่นๆ
5. สำรวจดูความก้าวหน้าของตนเองอยู่เสมอว่า ในช่วงระยะเวลาหนึ่งมีอะไรเปลี่ยนแปลงไปบ้าง
6. จัดหาสื่อการเรียนการสอนมาประกอบการสอนเท่าที่เหมาะสม
7. ตรวจงานที่มอบให้ผู้เรียนทำทุกครั้งด้วยความละเอียดรอบคอบ
8. สร้างบรรยากาศของชั้นเรียนให้อบอุ่นเป็นกันเอง
9. ทำตัวให้อยู่ในบรรยากาศของการสอนนั้นๆอย่างจริงจัง
10. เลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน
11. การสอนจะต้องพูดให้นักเรียนที่นั่งหลังสุดได้ยินทุกคำพูด
12. อย่าพูดเร็วเกินไปเพราะผู้เรียนมีความรู้ในช่วงที่สอนน้อยกว่านักศึกษา
13. บันทึกรายการการสอนก่อนเข้าสอน 1 สัปดาห์

หน้าที่ต่อครูพี่เลี้ยง

1. ปฏิบัติตามคำสั่งและแนะนำชี้แจงของครูพี่เลี้ยง
2. ปรึกษาครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับการสอน การปกครอง เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น
3. ช่วยครูพี่เลี้ยงเตรียมเอกสารประกอบการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ช่วยทำสื่อการเรียนการสอน
5. ช่วยตรวจการบ้าน
6. ช่วยครูที่เลี้ยงทำงานอื่นๆตามที่เห็นสมควร

หน้าที่ต่ออาจารย์นิเทศก์

1. ปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำ
2. เสนอโครงการที่ทำและผลงานที่ทำไปแล้วให้อาจารย์นิเทศก์ทราบ
3. ปรึกษาปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในโรงเรียน
4. ส่งบันทึกการสอนให้ตรวจ

หน้าที่อื่นๆ

1. ให้ความร่วมมือกับสถานที่ฝึกสอน เกี่ยวกับงานพิเศษ เช่น กีฬา ดนตรี และกิจกรรมอื่นๆที่ทางสถานที่ฝึกสอนจัดขึ้น
2. ทำงานหรือกิจกรรมที่จำเป็นในวันหยุดซึ่งผู้บริหารขอความร่วมมือ
3. บัญชีเรียกชื่อ ทะเบียนนักเรียน ระเบียนสะสมและงานธุรการต่างๆ
4. พยายามสร้างความสัมพันธ์อันดีกับคณะครูของสถานที่ฝึกสอน

สิ่งที่นักศึกษาฝึกสอนควรปฏิบัติ

1. มีความสนใจในตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง
2. มีปฏิภาณและความสามารถในการตัดสินใจ
3. มีความสามารถในการปรับปรุงการเรียนการสอนและแก้ปัญหาได้อย่างฉลาด
4. สนใจซักถามปัญหาต่างๆ
5. ช่วยดูแลรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาดของห้องเรียน ผู้เรียนและสถานที่ฝึกสอน
6. วางตัวให้เหมาะสมและมีความตั้งใจในการสอน
7. พอใจและเต็มใจที่จะอยู่ในระเบียบแบบแผนที่ดีของสถานที่ฝึกสอนและชุมชน
8. มีความประพฤติเรียบร้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆของสถานที่ฝึกสอน
10. รู้จักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
11. รู้จักเลือกทำและใช้อุปกรณ์การสอน
12. มีความสุขุมเยือกเย็น
13. ไม่นินทาหรือเปิดเผยเรื่องราวต่างๆที่เห็นว่าไม่สมควร
14. ทำบันทึกการสอนอย่างดีก่อนที่จะทำการสอนทุกครั้ง
15. รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่รับผิดชอบของตน
16. เป็นผู้มีความเมตตากรุณาต่อผู้เรียนและผู้อื่น
17. มีความสามารถในการปกครองชั้นเรียน
18. รู้จักสังเกตพฤติกรรมต่างๆของเด็กอยู่ตลอดเวลา

การปฏิบัติก่อนการสอนสิ้นสุด

1. ก่อนการสอนจะสิ้นสุดลง นักศึกษาจะต้องได้สอนบทเรียนต่างๆจนจบบริบูรณ์ตามแผนการสอน ระยะเวลาที่ได้วางเอาไว้
2. ตรวจสอบบ้านหรืองานอื่นๆที่让孩子ทำให้เสร็จเรียบร้อยและมอบหมายคืนให้เรียบร้อย
3. อุปกรณ์ทุกชิ้นหนังสือทุกเล่มที่นักศึกษาขอยืมมาใช้ในระหว่างการสอนต้องส่งคืนและเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย
4. ก่อนออกจากสถานที่ฝึกสอน ควรลาผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้าหมวดครูประจำชั้น ครูพี่เลี้ยง ครูฯและนักเรียน ตามมารยาทที่ดีเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมอาชีพสืบไป

การสร้างความสัมพันธ์ในระหว่างการฝึกสอน

ก. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริหาร โรงเรียน

1. รายงานตัวต่อผู้บริหาร ตามระเบียบในวันเริ่มต้นการสอน
2. ปรีกษาหารือในเรื่องกิจกรรมของสถานที่ฝึกสอน
3. ก่อนการฝึกสอนสิ้นสุดควรจะเรียนให้ผู้บริหารทราบ เพื่อจะได้ทราบจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือกับครูในสถานที่ฝึกสอน เพื่อมอบหมายงานให้ครูประจำการต่อไป
4. ควรทำความเคารพทุกเช้าเมื่อพบกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ข. การสร้างความสัมพันธ์กับครูที่เลี้ยง
  1. ปรึกษาปัญหาต่างๆ เช่น การปกครองชั้น การสอน งานของผู้เรียน
  2. ส่งบันทึกการสอนขอคำแนะนำ
  3. รายงานพฤติกรรมของนักเรียนบางคนให้ทราบ
  4. วางแผนการสอนร่วมกัน ในบาง โอกาส
  5. ร่วมกันวางแผนในกิจกรรมบางอย่าง
  6. ร่วมกันวางแผนในการวัดผลการเรียนของผู้เรียน
  7. สอบถามถึงผลการสอนของตน พร้อมทั้งขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข
  8. หาโอกาสสนทนาปราศรัยในเรื่องต่างๆ ไปที่ ไม่ใช่วิชาการ
  9. ช่วยทำงานอื่นเท่าที่โอกาสจะอำนวย
- ค. การสร้างความสัมพันธ์กับอาจารย์นิเทศก์
  1. ปรึกษาปัญหาต่างๆ ในด้านวิชาการและวิธีการสอน
  2. วางแผนการสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ในบางวิชา
  3. ประชุมร่วมกับอาจารย์นิเทศก์เพื่อแก้ปัญหา
  4. สอบถามถึงผลการสอนของตน พร้อมทั้งขอคำแนะนำ
  5. สนทนาปราศรัยกับอาจารย์นิเทศก์ใน โอกาสอันสมควร
- ง. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียน

สุภาพ วาดเขียน (2523 : 44-45) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียนไว้ดังนี้

1. พยายามทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อใจ ความรัก ความนับถือในตัวนักศึกษา เสมือนครูคนหนึ่ง ในสถานที่ฝึกสอน
2. ทำตัวให้ผู้เรียนเห็นความสามารถในการเป็นผู้นำ
3. สังเกตความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. วางตัวให้เป็นที่รักใคร่ของนักเรียน
5. ไม่มีอคติในการลงโทษเด็ก ตำหนิเด็ก
6. มีน้ำใจของความเป็นครู มีความ โอบอ้อมต่อผู้เรียน
7. ทำตัวเป็นกันเองกับผู้เรียนและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. เตรียมการล่วงหน้าเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการสอน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความศรัทธาต่อตัวครู

2.3 ลักษณะครูที่ดี

ความหมายของคำว่าครู

ในสังคมไทยได้มีการยกย่องครูว่าเป็นปูชนียบุคคล ทั้งนี้เพราะคนไทยตระหนักในความรู้และจริยวัตรอันดีงามของครูมาตลอดจึงมีผู้ที่ให้ความหมายของครูไว้หลายท่าน เช่น

ยงค์ ชุ่มจิตร (2531 : 8) ได้กล่าวไว้ว่าครูเป็นผู้ควรเคารพหรือเป็นหน้าที่หนักอึ้งเหนือศรีษะเป็นเจ้าของหน้าที่ที่อยู่เหนือหัวของคนทุกคน จากคำอธิบายดังกล่าวข้างต้น สามารถจำแนกความหมายของครูออกเป็น 2 นัยคือ

1. ในสมัยโบราณมองครูในฐานะผู้นำ เป็นผู้เปิดประตูของศิษย์ไปสู่คุณธรรมชั้นสูง และครูเป็นผู้ที่ควรแก่การเคารพ เป็นผู้ที่มีความหนักแน่น เป็นเจ้าเหนือเหนือศรีษะของทุกคน
2. ในปัจจุบันมองครูเป็นผู้ประกอบอาชีพอย่างหนึ่ง

สุภาพ ราชเจียน (อ้างโดย สามารถ มีนา, 2539 : 5) ได้ให้ความหมายของคำว่าครู คือบุคคลที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาโดยรอบขึ้นในตัวผู้เรียนเป็นผู้มีคุณธรรมระดับปัญญาชนพึงปฏิบัติได้ และมีลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในแง่บุคลิกทั่วไป ความสัมพันธ์ต่อศิษย์และบทบาทต่อสังคม

มานิต มานิตเจริญ (2519 : 195) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ไว้คล้ายๆกันดังนี้

- ผู้สั่งสอน
- ผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ศิษย์
- เครื่องเตือนใจ เช่น ทำผิดเป็นครู

รมณีย์ อากาภิรม (2536: 215) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ว่ามาจากคำว่า “ครู” ซึ่งแปลว่าหนัก ผู้ที่เป็นครูที่แท้จริงไม่ว่าจะเป็นครูสอนวิชาใด สาขาใด ล้วนแต่มีภาระหน้าที่หนักมาก ผู้ที่เป็นครูต้องคิดค้น ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆที่อยู่ในตัวครู ถึงแวดล้อมและในเรื่องการสอน

ความหมายของคำว่า “ครู” มีผู้รู้หลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ไว้หลายอย่างพอสรุปได้ดังนี้ (สุภาพ นิมิตรพานิช, มปป. : 119)

- ครู คือ ผู้ที่มีหน้าที่อบรม สั่งสอนเยาวชนให้ผู้มีความเจริญออกงามในทุกๆ ด้านรวมทั้งคอยจัดประสบการณ์ให้กับเด็กด้วย
- ครู คือ ผู้ที่มีหน้าที่อบรมสั่งสอนเด็ก และคอยช่วยเหลือแนะนำให้เด็กเกิด ความเจริญออกงามทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ครู คือผู้ที่มีหน้าที่อบรม สั่งสอนเด็ก แนะนำช่วยเหลือเด็ก รวมทั้งจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความเจริญออกงามทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ

ลักษณะของครูที่ดี

ครู เป็นบุคคลที่สำคัญต่อนักเรียนถัดมาจากพ่อ - แม่ ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และความใกล้ชิดกับนักเรียนตลอดเวลา นักเรียนจึงยึดถือเอาตัวครูเป็นแบบอย่างและเป็นที่ยึดมั่น ดังนั้นครูจึงต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่ง ยนต์ คุ้มจิตร (2531 : 120-122) ได้สรุปลักษณะของครูที่ดีไว้ดังนี้

จากกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่ได้พระราชทานแก่ครูอาวุโสประจำปี พ.ศ. 2522 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2523 เกี่ยวกับลักษณะที่ดีตอนหนึ่งว่าครูที่แท้จริงนั้นเป็นผู้ทำแต่ความดี คือ

1. ต้องหมั่นขยัน และอดสาหัสพากเพียร
2. ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ
3. ต้องหนักแน่น อดทน อดกลั้น
4. ต้องหนักแน่น ดำรงระวิงความประพฤติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนอันดีงาม
5. ต้องปลื้มใจ ปลื้มใจจากความสุข และความสนุกสนานรื่นเริงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน
6. ต้องตั้งใจให้มั่นคง และแน่วแน่
7. ต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ
8. ต้องเมตตาหวังดี
9. ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจคติ
10. ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ทั้งในด้านวิชาการ และความฉลาดรอบรู้ในเหตุและผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กัลยาณี สุนทรภักดี (2539 : 9) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า

1. ครูต้องรักเด็ก เข้าใจเด็ก และเห็นอกเห็นใจเด็ก
2. ครูต้องมีความรู้ในวิชาที่ตนสอนอย่างลึกซึ้ง
3. ครูต้องสามารถจัดหลักสูตรหรือบทเรียนให้เหมาะกับวุฒิภาวะของเด็กได้
4. ครูต้องเชี่ยวชาญในการสอนวิชาประเภทต่างๆที่สอนในโรงเรียน แบ่งได้ 4 ประเภท
  - ประเภทเนื้อหา (Content Subject)
  - ประเภททักษะ (Skill Subject)
  - ประเภทพึงพอใจ (Appreciation Subject)
  - ประเภทคุณค่า (Value Subject)
5. ครูต้องเอาใจใส่ต่อเด็กที่ตัว มิใช่เอาใจใส่แค่เพียงแต่เด็กจะเรียนวิชานั้นวิชานี้ได้ หรือไม่ต้องดูแลสุขภาพ อารมณ์ และสังคมของเด็กไปด้วยตลอดเวลา
6. ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ในด้านวัฒนธรรม ศิลธรรม กิจนิสัย สุชนนิสัย และอุปนิสัย

ลักษณะของครูเกษตรที่ดี

รมณีย์ อภาภิรม (2536 : บทนำ) ได้กล่าวถึงลักษณะครูเกษตรที่ดีนั้นจะต้องประกอบด้วย

1. มีความอดทน เสียสละเพราะอาชีพเกษตรต้องร่อเกี่ยวกับฤดูกาล สภาพภูมิ อากาศดังนั้นจะต้องรอและต้องใช้ความอดทน
2. ต้องมีใจหนักแน่น ไม่นั่งง่าย พร้อมทั้งจะหยุดใช้ชีวิตที่ฟุ่มเฟือยและประพฤติกในสิ่งที่ไม่ชอบ
3. มีความรักและปรารถนาต่อศิษย์ และบุคคลทั่วไป
4. สอนให้เด็กเกิดความรู้
5. ครูต้องเป็นที่คารวะของทุกคน

หรืออาจกล่าวได้ว่า ครูเกษตรที่ดีต้องประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- มีความรู้ดี
- สอนดี
- มีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุญธรรม จิตอนันต์ (2527 : 90) ได้กล่าวถึงงานทางอาชีพครูเกษียณว่า จะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การวางแผนการสอน
2. การดำเนินการสอน
3. การให้คำปรึกษาแนะแนว
4. โครงการเกษียณภายใต้การนิเทศ
5. การประเมินผลการสอน
6. งานด้านการจัดการต่างๆ
7. กิจกรรมต่างๆทางวิชาชีพ
8. กิจกรรมทั่วไปในโรงเรียน
9. การประชาสัมพันธ์และมนุษยสัมพันธ์

และได้กล่าวถึง คุณลักษณะของครูเกษียณในเรื่องความรู้ความสามารถในการสอนวิชาการ เกษียณกรรมไว้มีขั้นตอนการสอนเริ่มตั้งแต่วิชาการสอน การฝึกสอนก่อนออกเป็นครูเกษียณ มีแผนการสอนในวิชาที่สอน และเตรียมการสอนเป็นอย่างดี และจะต้องมีวิธีการสอนและจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนสามารถตอบปัญหาอย่างมีหลักการและเหตุผลสามารถควบคุมชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี ส่วนขั้นสุดท้ายคือ ขั้นวิเคราะห์ประเมินผลคือครูเกษียณจะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละวิชาที่สอนเพื่อมาปรับปรุงการสอนต่อไป และติดตามดูการฝึกภาคปฏิบัติเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนอยู่เสมอ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2532 : 221) ได้อธิบายลักษณะของครูเกษียณที่ดีดังนี้

1. มีความรู้และทักษะทางเกษียณเป็นอย่างดี
2. มีนิสัยและบุคลิกดีเพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นแบบฉบับสำหรับนักเรียน
3. มีจิตใจรักชีวิตชนบทสำหรับครูที่สอนในชนบท
4. มีคุณลักษณะเป็นผู้นำ ต้องเป็นผู้นำประชาชนและนักเรียนได้
5. มีความรักและทุ่มเทให้กับงานสอน
6. มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความมั่นใจว่าจะสามารถทำการสอนนักเรียนได้ดี
7. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณของครู
8. มีทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพและต่อสถานศึกษา
9. มีความเต็มใจที่จะทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิรวรรณ ญาณพันธ์ (ม.ป.ป. : 95) ได้กล่าวไว้ว่าครูเกษรเป็นหัวใจของการศึกษาเกษรทุกระดับ การศึกษา ครูเกษรจะต้องเป็นผู้ที่เป็นครูจริงๆ ปัจจุบันการผลิตครูเกษรมีหลายสถาบันการศึกษา และหลายหลักสูตรทำให้ครูเกษรไม่มีเอกภาพ ทางด้านความคิด ความรู้ ความชำนาญ เกิดปัญหา มากภายในด้านบริหารและการดำเนินการ เพราะคุณภาพของครูอาจารย์แตกต่างกันไป ข้อเสนอแนะในการฝึกหัดครูเกษรที่เห็นว่าจำเป็นต้องปฏิบัติโดยเร่งด่วนก็คือการประสานงานกันระหว่าง สถาบันการฝึกหัดครูหรือที่จัดการฝึกหัดครูด้านเกษรกันอย่างใกล้ชิด ให้ระบบการจัดการศึกษาไปในทางเดียวกันประสานหลักสูตรให้ใกล้เคียงกันและควรจัดการศึกษาฝึกหัดครูเกษรอย่างเข้มข้น ให้ได้คุณภาพและจำนวนตามที่ต้องการ ไม่มากเกินไปเหมือนปัจจุบัน

ลักษณะที่ดีของครูเกษร พอสรุปได้ว่า ครูเกษรที่ดีนี้จะต้องมีความรู้ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ให้ความสำคัญในตนเอง มีความเชี่ยวชาญในอาชีพทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี แต่งกายเหมาะสม มีความเสียสละอดทน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้สอดคล้องกับการวิจัย จึงได้รวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเกษรไว้ในด้านต่างๆดังต่อไปนี้

1. ด้านการสอน

สุชา จันท์เอม (2531 : 296) ได้ให้ความเห็นว่า ผู้ที่มุ่งศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะเป็นครูอาจารย์ต่อไปในอนาคต ควรจะต้องออกฝึกสอนหรือฝึกงาน เป็นเวลานานพอสมควรเพื่อให้มีประสบการณ์ในการสอนเพราะการสอนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการให้การศึกษาแก่เด็กจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องศึกษาอย่างละเอียดและถูกต้องในวิธีสอนตลอดจนธรรมชาติและการเรียนของเด็กต้องปรับปรุงแนวการสอนและวิธีสอนมาใช้ให้เหมาะสมกับวัยด้วย

ไกรนุช ศิริพูล (2531 : 23) กล่าวไว้ว่า ครูควรมีความสามารถในด้านการสอนคือ ครูควรสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้นๆ เอาใจใส่ เข้มงวดกวดขันต่อการเรียนของเด็กและครูจะต้องมีการพัฒนาให้มีทักษะและความสามารถทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ การจัดงานกิจกรรมและให้บริการนักเรียน

ความเชื่อมั่นในการสอนมีความสำคัญอยู่เป็นอย่างมาก เพราะเมื่อกระทำการสอนครั้งต่อไปจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองก็ย่อมจะทำให้การสอนดำเนินไปครบทุกประการและเชื่อมั่นในตนเองเกี่ยวกับการสอนก็จะเกิดผลดี

ขณะ วันหนูน (2529 : 119-120) กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีด้านการสอน คือสามารถทำการสอนได้ดีมีความสามารถและทักษะในการสอนดี สอนให้นักเรียนเข้าใจและให้ความสนใจในวิชาที่สอน รักวิชาที่สอนมีความรักและศรัทธาในตัวนักเรียนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือและเอาใจใส่นักเรียนอยู่เสมอและที่สำคัญจะต้องมีความรักและศรัทธาในอาชีพครู

2. ด้านวิชาการ

ความสำคัญอีกอย่างหนึ่งของการสอน คือครูผู้สอนจะต้องมีพื้นฐานความรู้ในด้านวิชาการ หรือมีพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่จะสอนอย่างเพียงพอ ถ้าครูผู้สอนไม่มีความรู้หรือมีความรู้แต่ไม่ดีพอ การที่จะไปสอนให้ผู้อื่นเกิดความรู้เข้าใจในเรื่องนั้นย่อมเป็นไปได้หรือทำไม่ได้ (ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา 2533: 28)

ไกรนุช ศิริพุด (2531 : 23-32) กล่าวว่าไว้ว่าครูมีความรู้ด้านวิชาการ คือครูควรมีคุณวุฒิทางด้านวิชาการพอสมควร ต้องมีการขวนขวายหาความรู้วิชาอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือ ไปจากวิชาที่สอนอยู่และจะต้องหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอและตลอดเวลา หนทางที่ครูจะหาความรู้ให้แก่ตนนั้น ในสังคมปัจจุบันมีอยู่มากมายหลายแห่งหลายสถานที่ ซึ่งครูสามารถเลือกสถานที่ได้ตามความเหมาะสมแก่สภาพ นอกจากมีความรู้ที่กว้างขวางแล้วก็ต้องมีความแม่นยำในเนื้อหาสามารถถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ให้เข้าใจแจ่มแจ้งได้ จะใช้วิธีสอนแบบใดก็ตามที่ศิษย์จะเกิดความเข้าใจได้ครูที่มีความรู้ดีมีความเฉลียวฉลาดย่อมจะชักจูงให้ศิษย์ของตนมีความรอบรู้เฉลียวฉลาดได้ไปด้วย

3. ด้านบุคลิกภาพ

วัฒนา พัชราวณิช (2527 : 11) กล่าวว่าไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะที่มีอยู่เฉพาะในแต่ละบุคคลอันมีผลทำให้บุคคลสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขราบรื่น หรือประสบปัญหาแล้วสามารถปรับตัวได้

ละเอียด ลิ้มอักษร (2514 : 170) กล่าวว่าไว้ว่า ครูที่มีบุคลิกภาพไม่ดีย่อมทำให้เด็กถอยห่าง ไม่อยากเข้าใกล้ ครูจึงควรมีบุคลิกภาพที่ชักชวนให้เด็กเข้าใกล้ เพื่อช่วยให้ครูและเด็กมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเป็นปัจจัยในการเรียนการสอนเป็นผล โดยสมบูรณ์

เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่าองค์ประกอบของครูดีจะต้องประกอบไปด้วยองค์ 3 คือ สอนดี ความรู้ดี และความประพฤติดี แต่ก็ยังมีนักศึกษาหลายคนแสดงความคิดเห็นว่าองค์ประกอบทั้ง 3 ยังไม่เพียงพอกับความเป็นครู ครูจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดีด้วย การที่ครูจะพัฒนาตัวเองให้เป็นผู้มีบุคลิกภาพดีขึ้นครูควรมีคุณสมบัติส่วนตัว มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น สุภาพอ่อนโยน สุขภาพดี ไม่ทำกริยาอันน่ารำคาญหรือรังเกียจ พุดจาซัดเจนแต่ไม่ตะโกนมีท่าทางดี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ (ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2533 : 72-73)

พระนุช ศิริพุด (2531 : 106) กล่าวว่าไว้ว่าบุคลิกภาพเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้ที่มืออาชีพซึ่งต้องปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเท่าที่สามารถทำได้ ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จในอาชีพการงาน เช่นการแต่งกาย การพูดจา การรักษารูปร่าง กิริยาท่าทางจนปรุงแต่งรูปร่างหน้าตาให้เหมาะสมเพื่อเสริมบุคลิกภาพของครูให้ดีขึ้น

๔ ด้านมนุษยสัมพันธ์

มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น ถึงผู้ที่มีอาวุโสกว่า เสมอกันและต่ำกว่า สามารถปรับตนเองให้เข้ากับบุคคลแปลกหน้าได้อย่างรวดเร็ว และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ด้านสุขภาพ ร่างกายและจิตใจ (ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2533 : 39)

พระนุช ศิริพุด (2531 : 75) กล่าวว่าไว้ว่า ความเหน็ดเหนื่อยต่อหน้าที่ของครูบางครั้งทำให้ครูขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ที่จะต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับในชีวิตประจำวันซึ่งจะทำให้เสียผลประโยชน์ต่อทางราชการและส่วนรวมได้ ครูจึงจำเป็นต้องควบคุมอารมณ์ และจิตใจให้เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดีและรู้จักประสานประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๕ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ

สุขภาพร่างกายและจิตใจ หมายถึง การมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและการมีจิตใจแจ่มใส ปราศจากการวิตกกังวล ที่ไร้เหตุผลหรือเกินกว่าเหตุ รู้จักผ่อนคลายความตึงเครียด รู้จักหาความสุขให้ตัวเองตามอัธยาศัย มีความยืดหยุ่น มีเหตุผล แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี และสามารถตัดสินใจกระทำการสิ่งใดได้ด้วยตัวเอง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532 : 28)

พระนุช ศิริพุด (2531 : 72) กล่าวว่าไว้ว่าครูควรรักษาร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ ตั้งแต่เล็บ ฟัน เสื้อผ้าตัดเล็บให้สะอาดและไว้ยาวพองาม ควรสตรีไม่ควรทาเล็บด้วยสีละอุนๆ หรือสีแปลกๆ ที่ไม่ใช่ธรรมชาติของผู้เป็นครู ผมไว้ทรงสุภาพสมควรไว้ยาวรุงรังและครูไม่ควรไว้ผมหน้าม้า ฟันต้องแปรงให้สะอาดหากฟันขาวควรดัดแต่งให้งามตามควรปล่อยให้แลดูดก

๖ คุณธรรมและความประพฤติ

คุณธรรม คือ พระธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาเป็นหลักแห่งความจริง หลักความยุติธรรมในสังคมและเป็นหลักแห่งการประพฤติชอบของบุคคลในสังคม คุณธรรมเป็นเครื่องการปกครองความประพฤติชั่วทางใจ

โดยสามัญสำนึกของบุคคลโดยทั่วไปยกย่องว่าครูต้องยึดมั่นในคุณธรรมการประพฤติปฏิบัติตนเด่นเป็นทางที่งดงาม เป็นแม่แบบที่ดีแก่ศิษย์ในทุกๆด้าน เป็นค่านิยมที่สืบทอดกันมาช้านาน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นานสำหรับผู้ที่เป็นครู จริยธรรมที่ครูควรปฏิบัตินั้นมีอยู่มากมาย อย่างน้อยครูต้องมีหิริโอตตัปปะ เป็นธรรมะที่เตือนสติเตือนใจควบคุมกิเลสทั้งหลายที่เกิดขึ้นแก่ตน (ไกรนุช ศิริพูล ,2531 :33 –39)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ด้านการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและเตรียมการสอน การ เลือกวิธีการสอนได้เหมาะสม การแก้ปัญหาและการตอบคำถามได้ถูกต้องมีเหตุผลและหลักการ มีการใช้อุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน สามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้

กัญญา สมุทรไชยา (2537 : 48) ได้ทำการศึกษาคูในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมอุดรธานี ปีการศึกษา 2537 พบว่า ลักษณะของครูที่อยู่ในอุดมคติของนักศึกษาทางการสอน นักศึกษาในระดับชั้น ปวช. ทั้งหมดต้องการครูที่มี การวางแผน การเตรียมและการสอน ก่อนทุกครั้งมากที่สุด รองลงมาคือ มีการใช้อุปกรณ์การสอนได้อย่างเหมาะสม ตั้งใจสอน รักการสอน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ในการเรียนแต่ละวิชาได้ชัดเจน ไม่สอนแต่ทฤษฎีต้องสอนปฏิบัติ หรือการกระทำด้วย และสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้น ๆ เป็นอันดับสุดท้าย โดยให้ความสำคัญลำดับ

สามารล มีนา (2539 : 44) ได้ทำการศึกษาคูลักษณะของครูเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2539 พบว่า คุณลักษณะของครูเกษตรด้านการสอน นักเรียนมีความต้องการในระดับมากเกี่ยวกับการเตรียมการสอน การแก้ปัญหาและตอบคำถามอย่างมีเหตุผล การใช้อุปกรณ์มาช่วยสอน การปกครองชั้นเรียน การสร้างความสนใจ การสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน และการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

เอี่ยมพร พิมพ์ไกร (2536 : 50) ได้ทำการศึกษาคูลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่าคุณลักษณะของอาจารย์ด้านการสอน นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะเทคโนโลยีการเกษตร ต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะ วางแผนและเตรียมการสอนก่อนสอนทุกครั้ง มากเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ต้องการอาจารย์ที่ใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมเป็นอันดับหนึ่ง และนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ ต้องการอาจารย์ที่นำความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการสอนอย่างเหมาะสมมากเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมและวิทยาศาสตร์ พบว่า มีความต้องการคุณลักษณะของอาจารย์ที่เน้นการสอนทฤษฎี น้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ด้านวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการมีความสามารถในวิชาเกษตรทั้งในทางทฤษฎี และในทางปฏิบัติ และมีการหาความรู้ใหม่ ๆ มาเพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

กัญญา สมุทรไชยา (2537 : 47) ได้ทำการศึกษาคูณลักษณะของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมอุดรธานี ปีการศึกษา 2537 พบว่าลักษณะของครูที่อยู่ในอุดมคติของนักศึกษาทางด้านความรู้ของนักศึกษาในระดับ ปวช. ทั้งหมดต้องการครูที่มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่สอน ทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ การถ่ายทอดความรู้ โดยมีบิดเบือนและบิดบัง อำพราง มีความรู้ความสามารถในเชิงความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวางและทันสมัย มีวุฒิทางด้านวิชาการพอสมควร และใฝ่หาความรู้ สรรวจปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอเป็นอันดับสุดท้าย

สุชาติ บุญมา (2538 : 39) ได้ทำการศึกษา ครูเกษตรในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมฉะเชิงเทรา พบว่าลักษณะของครูเกษตรทางด้านความรู้ นักศึกษาในระดับ ปวช. และระดับ ปวส. ให้ความสำคัญเกี่ยวกับครูเกษตรในอุดมคติทางด้านความรู้ในระดับมากตามลำดับดังนี้ คือ มีความรู้ความเข้าใจในวิชาเกษตรที่สอน ทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ มีความรู้เกี่ยวกับวิชาการสาขาอื่นกว้างขวาง มีความรู้เกี่ยวกับเกษตรด้านอื่น ๆ พอสมควร มีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และติดตามความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ

เอี่ยมพร พิมพ์ไกร (2536 : 50) ได้ทำการศึกษาคูณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า คุณลักษณะของอาจารย์ด้านวิชาการ นักศึกษาทุกคนมีความต้องการ คุณลักษณะของอาจารย์ในข้อ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวาง และแม่นยำ ถูกต้อง ทันสมัยมากเป็นอันดับหนึ่ง

สามารถ มีนา (2539 : 43) ได้ทำการศึกษาคูณลักษณะของครูเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2539 พบว่า คุณลักษณะของครูเกษตรทางด้านความรู้วิชาการ นักศึกษามีความต้องการในระดับมาก เกี่ยวกับการมีความรู้วิชาเกษตรทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ การหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ การนำความรู้ใหม่มาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น การมีผลงานด้านวิชาการต่าง ๆ การมีความเชี่ยวชาญในสาขา

ฉัตรชัย ช่อรักษ์ (2532 : 43) ได้ทำการศึกษาคูณลักษณะของครูเกษตรที่เป็นจริงในปัจจุบันตามทัศนคติของนักศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรมนครสวรรค์ พบว่า คุณลักษณะของครูเกษตรทางด้านวิชาการ นักเรียนที่เรียนเอกเกษตร ต้องการครูที่มีคุณลักษณะ มีการหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมเสมอ มากเป็นอันดับหนึ่ง แต่นักเรียนที่เรียนวิชาพื้นฐานนั้น ต้องการครูที่มีลักษณะที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนในด้านทฤษฎีมากเป็นอันดับหนึ่ง และเมื่อดูโดยรวมแล้ว พบว่า นักเรียน

ทั้งหมดต้องการครูที่มีคุณลักษณะ มีการหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมเสมอและมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนในด้านทฤษฎีและปฏิบัติมากเป็นอันดับหนึ่ง และ สอง ตามลำดับ

- ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมเกี่ยวกับ การแต่งกายเหมาะสม อิริยาบถสงบเสงี่ยมและสง่างามอยู่เป็นนิตย์ ใช้ถ้อยคำในการพูดได้อย่างถูกต้อง สุภาพ มีเสียงพูดชัดเจนและแจ่มใส มีการควบคุมอารมณ์ได้เป็นอย่างดี มีอารมณ์ขันในบางโอกาส ควรมีสภาพที่ดีทั้งค้ำ เกร็งกายและจิตใจ มีลักษณะเป็นผู้นำ มีหน้าตาขี้มเข้มแจ่มใส แต่งกายทันสมัยพอสมควร

กัญญา สุนทรไชยา (2537 : 49) ได้ทำการศึกษาคู่มือคณบดีของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมอุดรธานี ปีการศึกษา 2537 พบว่า ลักษณะครูที่อยู่ในอุดมคติของนักศึกษาทางด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาในระดับชั้น ปวช. ต้องการครูที่มีการแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับ โอกาสและสถานที่มากที่สุด รองลงมาคือ สุขภาพแข็งแรงมีบุคลิกรูปร่างหน้าตาดี อยู่ในระเบียบวินัย มีลักษณะเป็นผู้นำ น้ำเสียง คำพูด การใช้ภาษาดี ทักทายทุกคนด้วยความอ่อนน้อม ทุกโอกาส มีอารมณ์ขบขันในบางโอกาส และมีความเชื่อมั่นในตนเองและมีเหตุผลในการกระทำเป็นอันดับสุดท้าย

กัญญาณี สุนทรศักดิ์ (2539 : 29) ได้ทำการศึกษาคู่มือคณบดีของครูสอนวิชาเกษตรตามความคิดของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2539 พบว่า คุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตรด้านบุคลิกภาพ พบว่า นักศึกษาเห็นด้วยอันดับหนึ่ง คือ การแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส รองลงมา มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นในการทำงานและการพูดจา สุภาพ ชัดเจน รองลงมา คือ มีความตรงต่อเวลา และการเดิน ขึ้น นั่ง เรียบร้อย

ฉัตรชัย ธนะสมบัติ (2535 : 44) ได้ทำการศึกษาคู่มือคณบดีของครูเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักเรียน ชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนเทพสิรินทร์ร่วมเกล้า ปีการศึกษา 2535 พบว่า คุณลักษณะของครูเกษตรทางด้านบุคลิกภาพ นักเรียนที่เรียน เอกเกษตร ต้องการครูที่มีคุณลักษณะ มีความกระตือรือร้นในการทำงานมากกว่าข้ออื่น ๆ นักเรียนที่เรียนพื้นฐานเกษตร มีความต้องการครูที่มีคุณลักษณะมีการควบคุมอารมณ์ที่ดีมากกว่าข้ออื่น ๆ และเมื่อดู โดยส่วนรวมแล้ว พบว่า นักเรียนทั้งหมดต้องการครูที่มีคุณลักษณะ มีการควบคุมอารมณ์ที่ดี

สุชาติ บุญมา (2538 : 39) ได้ทำการศึกษา ครูเกษตรในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมระยอง ปีการศึกษา 2538 พบว่า ลักษณะของครูทางด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาในระดับชั้น ปวช. และปวส. ให้ความสำคัญเกี่ยวกับครูเกษตรในอุดมคติทางด้านบุคลิกภาพ ในระดับมากตามลำดับ ดังนี้ คือ การแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับโอกาสและสถานที่ สุขภาพร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพจิตดี กิริยามารยาทเรียบร้อย สุภาพอ่อนโยน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีลักษณะเป็นผู้นำและมีหน้าตาที่ ขี้มเข้มแจ่มใสอยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถ มีนา (2539 : 44) ได้ทำการศึกษา คุณลักษณะของครูเกษียณที่พึงประสงค์ตามความคิดของนักศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2539 พบว่า ลักษณะของครูเกษียณทางด้านบุคลิกภาพ นักเรียนมีความต้องการในระดับมาก เกี่ยวกับการมีความขยันขันแข็ง การแต่งกายเหมาะสม การกระตือรือร้นในการทำงาน ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความศรัทธาในอาชีพครู ควบคุมอารมณ์ได้ดี

- ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการแสดงความเป็นกันเองกับผู้เรียน และบุคคลอื่นตามสมควร ให้คำแนะนำช่วยเหลือตามสมควร เมื่อนักเรียนประสบปัญหา ร่วมสร้างสรรค์ สนับสนุนกับผู้ปกครองตามสมควร ให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ควรมีการเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม องค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับครู

กัญญา สุนทรไชยา (2537 : 50) ได้ทำการศึกษา ครูในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมอุดรธานี ปีการศึกษา 2537 พบว่า ลักษณะของครูที่อยู่ในอุดมคติของนักศึกษาทางด้านมนุษยสัมพันธ์ นักศึกษาระดับ ชั้น ปวช. ต้องการครูที่มีอัตราศรัทธา ไม่ตรี กับคนทั่วไปมากที่สุด รองลงมา คือ มีอารมณ์แจ่มใส ร่าเริง เบิกบาน ให้ความสนใจเป็นกันเองกับศิษย์ ไม่ถือตัว สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลต่าง ๆ ได้ รับฟังความคิดเห็นของศิษย์ และมีน้ำใจนักกีฬาเป็นอันดับสุดท้าย

กัลยาณี สุนทรศักดิ์ (2539 : 29) ได้ทำการศึกษา ลักษณะของครูสอนวิชาเกษตรตามความคิดเห็นของ นักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2539 พบว่า คุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตรด้านมนุษยสัมพันธ์ นักศึกษาเห็นควรในระดับมาก อันดับหนึ่ง คือ ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษา รองลงมา คือ รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา มีความเอื้ออารี สุภาพ อ่อนโยน ไม่ถือตน เป็นผู้ที่มีอัตราศรัทธาไม่ตรี กับคนทั่วไป สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย สนใจให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือส่วนรวม รองลงมา คือ วางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ สังคม และบุคคล

สุชาติ บุญมา (2538 : 40) ได้ทำการศึกษา ครูเกษียณในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมจะเขิงเทรา ปีการศึกษา 2538 พบว่า ลักษณะของครูเกษียณทางด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า นักศึกษาในระดับชั้น ปวช. และ ปวส. ให้ความสำคัญกับครูเกษียณในอุดมคติทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ดังนี้ คือ เป็นผู้ที่มีอัตราศรัทธาไม่ตรีกับนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน ให้ความสำคัญเป็นกันเองกับลูกศิษย์ และบุคคลอื่นตามสมควรกับโอกาส สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นได้ ไม่แสดงอาการดูถูกหรือเหยียดหยามลูกศิษย์ รับฟังความคิดเห็นของลูกศิษย์และเพื่อนร่วมงาน สนใจให้ความช่วยเหลืองานส่วนรวมเสมอในระดับดีมาก ตามลำดับ

สามารถ มีนา (2539 : 44) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของครูเกษียณที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2539 พบว่า คุณเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของครูเกษตรด้านมนุษยสัมพันธ์ นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเกี่ยวกับการเป็นมิตรกับนักศึกษา การให้คำปรึกษา การให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ สามารถเข้ากับบุคคลอื่นได้ทุกระดับ มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา

- ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ หมายถึง การมีร่างกายแข็งแรง รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีจิตใจและอารมณ์ดีอยู่เสมอ

สามารถ มีนา (2539 : 44) ได้ทำการศึกษาลักษณะของครูเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2539 พบว่า คุณลักษณะของครูเกษตรด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ นักเรียนมีความต้องการในระดับมาก เกี่ยวกับการมีความมั่นใจในตนเอง การมีอารมณ์ดี การมีร่างกายแข็งแรง การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

เอี่ยมพร พิมพ์ไกร (2536 : 51) ได้ศึกษาลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2536 พบว่า คุณลักษณะของอาจารย์ ทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ประเด็นที่ว่า ยิ้มแย้มแจ่มใส และมีอารมณ์ขัน นักศึกษาทุกคณะมีความต้องการมากที่สุด

- ด้านคุณธรรมและความประพฤติ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการมีความรักและศรัทธาในอาชีพครู มีความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารีต่อทุกคน มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีความประพฤติดี ปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา

กัญญา สุนทรไชยา (2537 : 50 - 51) ได้ทำการศึกษาคู่มือในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรอุดรธานี ปีการศึกษา 2537 พบว่า ลักษณะของครูที่อยู่ในอุดมคติของนักศึกษาด้านจริยธรรม คุณธรรม นักศึกษา ระดับ ปวช. ต้องการครูที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต ร่องลงมา คือ มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู มีความเมตตากรุณา โอบอ้อมต่อทุกคน มีความรักและปรารถนาดีต่อศิษย์ มีความเสียสละ

กัลยาณี สุนทรภักดิ์ (2539 : 29) ได้ทำการศึกษาลักษณะของครูสอนวิชาเกษตรตามความคิดเห็นของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2539 พบว่า คุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตรด้านคุณธรรม และความประพฤติ นักศึกษาเห็นด้วยในระดับมาก อันดับหนึ่ง คือ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน ร่องลงมาคือ เคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาอย่างมีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง เสียสละเพื่อส่วนรวม และรู้จักประเมินปรับปรุงตนเอง

สามารถ มีนา (2539 : 44) ได้ทำการศึกษาลักษณะของครูเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2539 พบว่า คุณเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของครูเกษตรด้านคุณธรรมและความประพฤติ นักเรียนมีความต้องการในระดับมากเกี่ยวกับการเสียสละเพื่อส่วนรวม ความซื่อสัตย์สุจริต การวางตนอย่างเหมาะสม รู้จักประเมินตน และปรับปรุงตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 แยกได้ดังนี้

ห้อง ปวช. 1/1	จำนวน 25 คน
ห้อง ปวช. 1/2	จำนวน 29 คน
ห้อง ปวช. 1/3	จำนวน 27 คน
ห้อง ปวช. 1/4	จำนวน 29 คน
รวม	110 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ผู้สอน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (opened form) ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน

3.2.2 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.2.2.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของปัญหา

3.2.2.2 กำหนดประเด็นและแบ่งแบบสอบถามออกเป็นหมวดหมู่ ให้สอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2.2.3 ศึกษาพัฒนาารูปแบบคำถามจากการวิจัยของกัลยาณี สุทรภักดิ์ (2539) และ

เอี่ยมพร พิมพ์ไกร (2536)

3.2.2.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน เพื่อ

ให้สะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีลักษณะแบบสอบถามดังนี้คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและเติมคำตอบ โดยถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ คะแนนเฉลี่ยรวมในเทอมที่ผ่านมา เป็นต้น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนแบบประมาณค่า จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่ง ดังนี้

- ด้านการสอน	จำนวน	13	ข้อ
- ด้านวิชาการ	จำนวน	4	ข้อ
- ด้านบุคลิกภาพ	จำนวน	6	ข้อ
- ด้านมนุษยสัมพันธ์	จำนวน	6	ข้อ
- ด้านสุขภาพร่างกาย	จำนวน	4	ข้อ
- ด้านคุณธรรมและความประพฤติ	จำนวน	7	ข้อ

คำถามแต่ละข้อแบ่งคะแนนออกเป็นระดับความคิดเห็นเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (opened form) ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน

3.2.3 การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มนักศึกษาที่ใกล้เคียงกลุ่มประชากร คือ นักศึกษาสาขาเกษตรและเทคโนโลยี ชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา จำนวน 5 คน เมื่อได้แบบสอบถาม คืนมาแล้วหาความเชื่อมั่น (α - Coefficient) (ประคอง กรรณสูตร, 2523 : 59) คำนวณจากสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[\frac{1 - \sum Si^2}{St^2} \right]$$

กำหนดให้	α	=	แทนค่าความเที่ยง
	K	=	แทนจำนวนข้อ
	Si^2	=	แทนค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	St^2	=	แทนค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

ซึ่งผลการทดสอบแบบสอบถามได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.71 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่น ที่จะนำไปใช้การสอบถามในงานวิจัยครั้งนี้ได้

3.2.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปยังกลุ่มประชากรซึ่งได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544
2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยดำเนินการภายในวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2544 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งมีจำนวน 110 ชุด ได้รับคืนจำนวน 106 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.36

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ให้นักศึกษาตอบมีจำนวนทั้งสิ้น 110 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 106 ชุดคิดเป็นร้อยละ 96.36 จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วจึงนำข้อมูลที่ในแต่ละฉบับมาทำการรวบรวม และแบ่งเป็นหมวดหมู่เพื่อนำไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ดังนี้

3.3.1 นำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่

3.3.2 นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร (ประคอง กรรมสุต , 2528 : 60)

- ค่าร้อยละ

สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

กำหนด X = จำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถามข้อนั้น

N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม

3.3.3 การคำนวณหาค่าเฉลี่ย โดยให้คะแนนคำตอบตามที่กำหนดให้ด้านความคิดเห็นดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อโดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูตร, 2528 : 61)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sum fx$ = ผลรวมทั้งหมดของความถี่คะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2528 : 70)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 4 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (นิภา เมธาวีชัย, 2536 : 141) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N}\right]^2}$$

กำหนดให้	S.D.	=	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	Σ	=	ผลรวม
	f	=	ความถี่ของการตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อ
	N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด
	X	=	คะแนนที่กำหนดการประเมินค่าเป็น 5 4 3 2 1
	X ²	=	คะแนนของแต่ละข้อยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ได้แสดงผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไป	จำนวนคน(คน) N=106	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	76	71.70
หญิง	30	28.30
<u>อายุ</u>		
15 ปี	15	14.15
16 ปี	60	56.60
17 ปี	20	18.87
18 ปีขึ้นไป	11	10.38
<u>สาขาวิชา</u>		
เกษตรและเทคโนโลยี	106	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไป	จำนวนคน(คน) N=106	ร้อยละ
ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม		
ต่ำกว่า 1.50	2	1.89
1.50-2.00	23	21.70
2.01-2.50	32	30.19
2.51-3.00	27	25.47
3.01-3.50	10	9.43
ไม่ระบุ	12	11.32
ภูมิลำเนาเดิม		
ภาคเหนือ	1	0.94
ภาคกลาง	34	32.08
ภาคใต้	1	0.94
ภาคตะวันออก	3	2.83
ภาคตะวันตก	63	59.43
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2	1.89
ไม่ระบุ	2	1.89
อาชีพของบิดา		
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	6	5.66
ทำการเกษตร	63	59.43
รับจ้าง	27	25.47
ธุรกิจส่วนตัว	2	1.89
ไม่ระบุ	8	7.55
อาชีพของมารดา		
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	3	2.83
ทำการเกษตร	66	62.26
รับจ้าง	25	23.59
ธุรกิจส่วนตัว	7	6.60
ไม่ระบุ	5	4.72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับไว้ใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปยังบุคคลอื่นในการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 1 การศึกษาสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 106 คนพบว่า เป็นเพศชายร้อยละ 71.70 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 28.30 ส่วนใหญ่มีอายุช่วง 16 ปีคิดเป็นร้อยละ 56.60 และกำลังศึกษาอยู่ในสาขาเกษตรและเทคโนโลยีทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2.01-2.50 คิดเป็นร้อยละ 30.19 ซึ่งมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.50 คิดเป็นร้อยละ 1.89 ระหว่าง 1.50-2.00 คิดเป็นร้อยละ 21.70 ระหว่าง 2.51-3.00 คิดเป็นร้อยละ 25.47 ระหว่าง 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 9.43 และมีผู้ไม่ระบุระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมคิดเป็นร้อยละ 11.32 ภูมิถิ่นกำเนิดส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันตกคิดเป็นร้อยละ 59.43 รองลงมา มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคกลางคิดเป็นร้อยละ 32.08 และมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือและภาคใต้คิดเป็นร้อยละ 2.83 1.89 0.94 0.94 ตามลำดับและมีผู้ไม่ระบุภูมิลำเนาเดิมคิดเป็นร้อยละ 1.89

การประกอบอาชีพของบิดามารดา บิดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 59.43 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้างคิดเป็นร้อยละ 25.47 และประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจคิดเป็นร้อยละ 5.66 และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.89 และมีผู้ไม่ระบุอาชีพของบิดาคิดเป็นร้อยละ 7.55 สำหรับมารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 62.26 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง ธุรกิจส่วนตัวและรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจคิดเป็นร้อยละ 23.59 6.60 2.83 ตามลำดับ และมีผู้ไม่ระบุอาชีพของมารดาคิดเป็นร้อยละ 4.72

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน

ตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน

ด้านการสอน	ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1.การวางแผนและการเตรียมการ สอนก่อนทุกครั้ง	4.08	0.78	เห็นด้วย	4
2.กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียน แต่ละวิชาได้ชัดเจนและสามารถชี้ แจงให้นักเรียนเข้าใจได้	3.95	0.76	เห็นด้วย	9
3.มีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน	4.01	0.76	เห็นด้วย	7
4.มีความสามารถในการสอนให้นัก เรียนปฏิบัติได้เหมาะสมกับวัย	3.77	0.55	เห็นด้วย	11
5.มีวิธีการสอนที่สามารถสร้างความ สนใจของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม	3.96	0.82	เห็นด้วย	8
6.กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับ ขั้นต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายอย่างน่า สนใจ	4.02	0.80	เห็นด้วย	6
7.เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่าง เหมาะสม	4.23	0.84	เห็นด้วย	1
8.อธิบายอย่างมีลำดับขั้น ก่อให้เกิด ความเข้าใจโดยง่าย	4.09	0.80	เห็นด้วย	3
9.อธิบายและซักถามได้ตรงประเด็น เรื่องที่สอน	4.12	0.80	เห็นด้วย	2
10.เลือกใช้สื่อ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม กับบทเรียนและวัยของผู้เรียน	4.02	0.86	เห็นด้วย	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ด้านการสอน	ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
11.สรุปบทเรียนด้วยวิธีกระทัดรัด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดตามวัตถุประสงค์	3.92	0.81	เห็นด้วย	10
12.สรุปบทเรียนโดยให้สัมพันธ์กับ เนื้อหาต่อไป	4.04	0.78	เห็นด้วย	5
13.วัดและประเมินผลได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เหมาะสมกับเวลา	4.08	0.80	เห็นด้วย	4

จากตารางที่ 2 การแสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนเกี่ยวกับด้านการสอน จากการศึกษาค้นคว้าพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นทั้งหมด 13 รายการ โดยไม่มีความเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่งเลย มีความคิดเห็นด้วยทั้งหมด 13 รายการ เรียงลำดับความสำคัญจากมาก ไปน้อยได้ดังนี้ คือ เปิด โอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.23$) อธิบายและซักถามได้ตรงประเด็นเรื่องที่สอน ($\bar{X}=4.12$) อธิบายอย่างมีลำดับขั้นตอนทำให้เกิดความเข้าใจโดยง่าย ($\bar{X}=4.09$) มีการวางแผนและการเตรียมการสอนก่อนทุกครั้ง ($\bar{X}=4.08$) วัดและประเมินผลได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเหมาะสมกับเวลา ($\bar{X}=4.08$) สรุปบทเรียนโดยให้สัมพันธ์กับเนื้อหาต่อไป ($\bar{X}=4.04$) กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายอย่างน่าสนใจ ($\bar{X}=4.02$) เลือกใช้สื่อได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบทเรียนและวัยของผู้เรียน ($\bar{X}=4.02$) มีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน ($\bar{X}=4.01$) มีวิธีการสอนที่สามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.96$) กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละวิชาได้ชัดเจนและสามารถชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจได้ ($\bar{X}=3.95$) สรุปบทเรียนด้วยวิธีกระทัดรัดช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X}=3.92$) และมีความสามารถในการสอนให้นักเรียนปฏิบัติได้เหมาะสมกับวัย ($\bar{X}=3.77$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนด้านวิชาการ

ด้านวิชาการ	ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. มีความรู้ลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาที่สอน ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติมีทัศนคติที่ดี ต่อการประกอบอาชีพเกษตร	4.05	0.76	เห็นด้วย	3
2. มีทักษะในวิชาเกษตรที่สอน และ ถ่ายทอดให้นักเรียนปฏิบัติได้	4.23	0.72	เห็นด้วย	1
3. มีความสามารถแนะนำนักเรียนใน การศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้	4.07	0.85	เห็นด้วย	2
4. มีความรู้ใหม่เพิ่มเติมเสมอ	4.05	0.87	เห็นด้วย	3

จากตารางที่ 3 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนเกี่ยวกับด้านวิชาการ จากการศึกษพบว่า นักศึกษามีความเห็นด้วยทั้งหมด 4 รายการ ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญตามลำดับดังนี้ มีทักษะในวิชาการที่สอนและถ่ายทอดให้นักเรียนปฏิบัติได้ ($\bar{X}=4.23$) มีความสามารถแนะนำนักเรียนในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้ ($\bar{X}=4.07$) มีความรู้ลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาที่สอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ($\bar{X}=4.05$) และมีความรู้ใหม่เพิ่มเติมเสมอ ($\bar{X}=4.05$)

ตารางที่ 4 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน ด้านบุคลิกภาพ

ด้านบุคลิกภาพ	ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1.การแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส	4.65	0.55	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
2.การเดิน ยืน นั่งเรียบร้อย	4.41	0.68	เห็นด้วย	4
3.พูดจาสุภาพเรียบร้อย	4.41	0.68	เห็นด้วย	4
4.มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.57	0.64	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	2
5.มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	4.38	0.76	เห็นด้วย	5
6.มีความตรงต่อเวลา	4.48	0.62	เห็นด้วย	3

จากตารางที่ 4 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนเกี่ยวกับด้านบุคลิกภาพ จากการศึกษพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยทั้ง 6 รายการ โดยมีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือการแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส ($\bar{X}=4.65$) มีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X}=4.57$) มีความคิดเห็นด้วย 4 รายการเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยได้ดังนี้คือ มีความตรงต่อเวลา ($\bar{X}=4.48$) พูดจาสุภาพเรียบร้อย ($\bar{X}=4.41$) การเดิน ยืน นั่งเรียบร้อย ($\bar{X}=4.41$) มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{X}=4.38$)

ตารางที่ 5 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนด้านคุณธรรมและความประพฤติ

ด้านคุณธรรมและความประพฤติ	ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน	4.59	0.69	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
2. เสียสละเพื่อส่วนรวม	4.47	0.62	เห็นด้วย	3
3. รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน อย่างมีเหตุผล	4.48	0.65	เห็นด้วย	2
4. รู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง	4.36	0.72	เห็นด้วย	4
5. เคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ ของตนเองและผู้อื่น	4.33	0.67	เห็นด้วย	5
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และ ความเชื่อมั่นในตนเอง	4.27	0.64	เห็นด้วย	6
7. ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4.47	0.72	เห็นด้วย	3

จากตารางที่ 5 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนเกี่ยวกับด้านคุณธรรมและความประพฤติ จากการศึกษพบว่านักศึกษามีระดับความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการคือมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน ($\bar{X}=4.59$) และนักศึกษามีระดับความคิดเห็นด้วย 6 รายการซึ่งเรียงตามลำดับความสำคัญคือรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างมีเหตุผล ($\bar{X}=4.48$) ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.47$) เสียสละเพื่อส่วนรวม ($\bar{X}=4.47$) รู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง ($\bar{X}=4.36$) เคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ($\bar{X}=4.33$) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X}=4.27$)

ตารางที่ 6 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนด้านมนุษยสัมพันธ์

ด้านมนุษยสัมพันธ์	ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1.ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษาและเพื่อนร่วมงาน	4.67	0.57	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
2.รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.44	0.66	เห็นด้วย	4
3.เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยไมตรีกับคนทั่วไป	4.43	0.60	เห็นด้วย	5
4.ให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองาน ส่วนรวม	4.23	0.65	เห็นด้วย	6
5.วางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ สังคมและบุคคล	4.45	0.71	เห็นด้วย	3
6.สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ ทุก ระดับ ทุกเพศ ทุกวัย	4.51	0.71	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	2

จากตารางที่ 6 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนเกี่ยวกับด้านมนุษยสัมพันธ์ จากการศึกษาค้นพบว่านักศึกษามีระดับความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการและมีความคิดเห็นด้วย 4 รายการซึ่งเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยคือ ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X}=4.67$) สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย ($\bar{X}=4.51$) วางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะสังคมและบุคคล ($\bar{X}=4.45$) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X}=4.44$) เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีกับคนทั่วไป ($\bar{X}=4.43$) ให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนรวม ($\bar{X}=4.23$)

ตารางที่ 7 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนด้านสุขภาพร่างกาย

ด้านสุขภาพร่างกาย	ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน			ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1.มีผิวพรรณผ่องใส	4.19	0.77	เห็นด้วย	4
2.ร่างกายสะอาด	4.66	0.51	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
3.มีสุขภาพแข็งแรง	4.61	0.55	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	3
4.หน้าตาขี้มเข้มแจ่มใส	4.65	0.57	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	2

จากตารางที่ 7 แสดงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนเกี่ยวกับด้านสุขภาพร่างกาย จากการศึกษพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 รายการซึ่งเรียงลำดับตามความสำคัญได้ดังนี้ ร่างกายสะอาด($\bar{X}=4.66$)หน้าตาขี้มเข้มแจ่มใส($\bar{X}=4.65$)มีสุขภาพแข็งแรง($\bar{X}=4.61$)และอีก 1 รายการเป็นระดับความคิดเห็น เห็นด้วยคือ มีผิวพรรณผ่องใส ($\bar{X}=4.19$)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ได้ข้อเสนอแนะนอกจากแบบสอบถามคือ

1. ก่อนจะสอนต้องมีการเตรียมการสอนก่อนทุกครั้ง
2. อาจารย์ฝึกสอนควรเข้มงวดนักศึกษาบ้างในบางครั้ง
3. ในการสอนควรมีสื่อเพื่อใช้ประกอบการสอนให้มากกว่านี้
4. อาจารย์ฝึกสอนควรจะสอนในภาคปฏิบัติให้มากเพื่อสร้างทักษะและประสบการณ์ให้กับนักศึกษา
5. อาจารย์ฝึกสอนควรมีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน
6. อาจารย์ฝึกสอนควรจะอธิบายเนื้อหาให้ชัดเจนและละเอียด
7. อาจารย์ฝึกสอนควรมีความรู้ใหม่ๆ ให้แก่นักศึกษาและเน้นเนื้อหาตรงส่วนที่สำคัญให้มาก
9. อาจารย์ฝึกสอนควรมีการสอดแทรกสาระอย่างอื่นเข้าไปในการสอนด้วยเพื่อไม่ให้นักศึกษาเบื่อ
10. ในการสอนควรมีการแนะแนวทางให้กับนักศึกษาไปด้วยเพื่อให้นักศึกษารู้จักคิด
11. เมื่อสอนเสร็จควรมีการสรุปหรือทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา

อภิปรายผล

สภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรีปีการศึกษา 2544 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันตก บิดา-มารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรเนื่องจากสภาพพื้นที่ของชุมชนส่วนใหญ่เหมาะแก่การทำเกษตร

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนในด้านต่างๆ

ด้านการสอน จะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยและนักศึกษามีระดับความคิดเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 ในประเด็นที่ว่าเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ซึ่งจะสอดคล้องกับการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันคือการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งจะเป็นการเรียนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนครูคอยเป็นผู้ชี้แนะหรือแนะนำแนวทาง ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะสอดคล้องกับ ไกรนุช ศิริพูล(2531 :21) กล่าวถึงการฝึกความสามารถด้านการสอนไว้ว่า การให้ครูฝึกสอนได้ใช้วิธีการสอนหลายๆวิธีและวิธีที่ขาดไม่ได้คือ สอนโดยการศึกษาจากสถานที่ซึ่งจะเป็นวิธีการที่จะบอกถึงความชำนาญในการสอนของผู้สอนและเป็นวิธีที่ให้ผลสูงในด้านการสอนวิชาเกษตร

ด้านวิชาการ จะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และประเด็นที่นักศึกษามีความเห็นด้วยมากที่สุดคือ จะต้องมิตักษะในวิชาเกษตรที่สอนและถ่ายทอดให้นักเรียนปฏิบัติได้เพราะการเรียนวิชาเกษตรของนักศึกษาส่วนใหญ่จะต้องการเพื่อออกไปประกอบอาชีพ ทางด้านการเกษตรนักศึกษาจึงอยากจะให้อาจารย์ฝึกสอน สอนให้นักศึกษามีทักษะทางการเกษตรและสามารถนำความรู้ที่ใดเรียนนั้นไปปฏิบัติได้จริง ซึ่ง เอ็มพร พิมพีไกร (2536 : 20) ได้สรุปลักษณะของครูเกษตรที่ดีและมีประสิทธิภาพในการสอนว่าจะต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่ตอบสนองรับรู้อย่างดีและชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพเกษตรทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็นอย่างดี

ด้านบุคลิกภาพ จะเห็นได้ว่านักศึกษามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่แต่ประเด็นที่น่าสนใจมี 2 ประเด็น ที่นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ การแต่งกายเหมาะสมกับโอกาสและมีความเชื่อมั่นในตนเอง การแต่งกายเหมาะสมกับโอกาสนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งมากที่สุด เนื่องจากบุคลิกภาพของอาจารย์ฝึกสอนไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายหรือว่าพฤติกรรมของอาจารย์ฝึกสอนที่แสดงออกมานั้นจะเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษา เช่นถ้าหากอาจารย์ฝึกสอนมีการแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับโอกาสก็จะทำให้ครูมีบุคลิกภาพที่น่าเคารพยิ่งสำหรับนักศึกษา และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาสุนทรไชยา (2537 : 49) ซึ่งได้ทำการศึกษาคูในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมอุดรธานี ปีการศึกษา 2537 พบว่าลักษณะของครูที่อยู่ในอุดมคติทางด้านบุคลิกภาพนักศึกษาระดับชั้นปวช. ต้องการครูที่มีการแต่งกายเหมาะสมกับโอกาสและสถานที่มากที่สุด ส่วนอีกประเด็นคือมีความเชื่อมั่นในตนเองนักศึกษารอบอาจารย์ฝึกสอนที่มีบุคลิกภาพที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไกรนุช ศิริพูล (2531 : 23) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในการสอนมีความสำคัญอยู่เป็นอย่างมากเพราะเมื่อกระทำการสอนครั้งต่อไปจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองก็ย่อมจะทำให้การสอนดำเนินไปครบทุกประการและเชื่อมั่นในตนเองเกี่ยวกับการสอนก็จะเกิดผลดี

ด้านคุณธรรมและความประพฤติ จะเห็นว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่และประเด็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ ประเด็นที่ว่ามีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรพล รักขพันธ์ (2541 : 33) ซึ่งได้ทำการศึกษาคูลักษณะของครูเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรตพิทยพยัตปีการศึกษา 2541 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงประสงค์ต้องการได้ครูเกษตรที่มีความรับผิดชอบ ขยันขันแข็ง ไม่ถือตนมากเป็นอันดับหนึ่ง

ด้านมนุษยสัมพันธ์ นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่แต่ประเด็นที่สำคัญที่นักศึกษามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งคือ ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษาและเพื่อนร่วมงาน เนื่องจากการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีอัธยาศัยไมตรีดี มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอจะเป็นบุคคลที่เป็นที่รักใคร่และน่านับถือของผู้พบเห็น ดังนั้นครูจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างครูกับนักเรียน ครูกับครู ครูกับผู้ปกครอง (ชนะ วันหนูน, 2529 :120)และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ สุชาติ บุญมา (2538 :40) ได้ทำการศึกษาคูเกศตรในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมฉะเชิงเทราปีการศึกษา 2538 พบว่าลักษณะของครูเกศตรทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ของนักศึกษาในระดับ ปวช. และ ปวส. ให้ความสำคัญกับครูเกศตรในอุดมคติทางด้านมนุษยสัมพันธ์คือ เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยไมตรีกับนักเรียนและเพื่อนร่วมงานมากที่สุด

ด้านสุขภาพร่างกาย นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในประเด็นร่างกายสะอาด หน้าตาขี้มึนเข้มแจ่มใส มีสุขภาพแข็งแรงเพราะสุขภาพร่างกายของครูเป็นสิ่งจำเป็นมาก โดยเฉพาะครูเกศตรจำเป็นต้องอยู่กับงานหนักและต้องใช้ร่างกายเป็นส่วนใหญ่การสอนก็มักจะอยู่กลางแจ้งแดดหากร่างกายไม่แข็งแรงอาจทำให้เกิดความเสื่อมศรัทธาได้ (ปัญญา หิรัญรัศมีและคณะ, 2520 : 99)

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาและเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี

การศึกษาเริ่มตั้งแต่การศึกษาค้นคว้าตำรา งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่าง ๆ นำมาสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน เมื่อได้แบบสอบถามมาครบแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีคุณลักษณะเหมือนกับประชากร เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วนำข้อบกพร่องต่างๆมาปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นจึงไปเก็บข้อมูลกับประชากร จำนวน 110 คน โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งแบบสอบถามได้คืนมา 106 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.36 เมื่อได้แบบสอบถามมาแล้ว นำกลับมาหาค่าความถี่ และนำมาคำนวณหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี จำนวน 106 คน พบว่า นักศึกษาส่วนมากเป็นเพศชาย นักศึกษามีอายุประมาณ 16 ปี สาขาวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่คือสาขาเกษตรและเทคโนโลยีทั้งหมด คะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมาของนักศึกษาส่วนมากพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.01 – 2.50 ภูมิถิ่นานของนักศึกษาส่วนมากจะอยู่ในภาคตะวันตกและอาชีพของบิดา - มารดา ของนักศึกษาส่วนมากจะประกอบอาชีพทำการเกษตร

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรีที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน ความคิดเห็นต่ออาจารย์ฝึกสอน

ด้านการสอน พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่ออาจารย์ฝึกสอน ด้านการสอน อยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งหมด 13 รายการ คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม อธิบายและซักถามได้ตรงประเด็นเรื่องที่สอน

อธิบายอย่างมีลำดับขั้นก่อให้เกิดความเข้าใจโดยง่าย วัดและประเมินผลได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เหมาะสมกับเวลา มีการวางแผนและการเตรียมการสอนก่อนทุกครั้ง กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายอย่างน่าสนใจ สรุปบทเรียนโดยให้สัมพันธ์กับเนื้อหาต่อไป เลือกใช้สื่อได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบทเรียนและวัยของผู้เรียน มีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน มีวิธีการสอนที่สามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละวิชาได้ชัดเจน และสามารถชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจได้ สรุปบทเรียนด้วยวิธีการที่ครัดช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดตามวัตถุประสงค์ มีความสามารถในการสอนให้นักเรียนปฏิบัติได้เหมาะสมกับวัย

ด้านวิชาการ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นในด้านนี้อยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งหมด 4 รายการ ด้วยกัน คือ มีทักษะในวิชาเกษตรที่สอนและถ่ายทอดให้นักเรียนปฏิบัติได้ มีความสามารถแนะนำนักเรียนในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้ มีความรู้ใหม่เพิ่มเติมเสมอ มีความรู้ลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาที่สอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตร

ด้านบุคลิกภาพ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ การแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส มีความเชื่อมั่นในตนเอง และนักศึกษามีความคิดเห็นด้วย 4 รายการ คือ มีความตรงต่อเวลา พุดจาสุภาพเรียบร้อย เดิน ยืน นั่งเรียบร้อย มีความกระตือรือร้นในการทำงาน

ด้านคุณธรรมและความประพฤติ พบว่ามีนักศึกษามีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน และนักศึกษามีระดับความคิดเห็นด้วย 6 รายการ คือ รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างมีเหตุผล ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เสียสละเพื่อส่วนรวม รู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง เคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ด้านมนุษยสัมพันธ์ นักศึกษามีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย และนักศึกษามีระดับความคิดเห็นด้วย 4 รายการ วางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ สังคมและบุคคล เป็นผู้มีอิทธิพลไม่ตรีกับคนทั่วไป รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนรวม

ด้านสุขภาพร่างกาย พบว่านักศึกษามีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 รายการคือ ร่างกายสะอาด หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส มีสุขภาพแข็งแรง และนักศึกษามีระดับความคิดเห็นด้วย 1 รายการคือ มีผิวพรรณผ่องใส

ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน พบว่านักศึกษาเสนอแนะว่า อาจารย์ฝึกสอนควรมีการสอนในภาคปฏิบัติให้มากเพื่อสร้างทักษะและประสบการณ์ให้กับนักศึกษา อาจารย์ฝึกสอนควรมีความรู้ใหม่ๆมาให้แก่นักศึกษาและเน้นเนื้อหาตรงส่วนที่สำคัญให้มาก ในการสอนควรมีการแนะแนวทางให้กับนักศึกษาไปด้วยเพื่อให้นักศึกษารู้จักคิด อาจารย์ฝึกสอนควรมีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอนให้มาก อาจารย์ฝึกสอนควรมีการสอดแทรกสาระอย่างอื่นเข้าไปในการสอนด้วยเพื่อไม่ให้นักเรียนเบื่อ ควรจะอธิบายเนื้อหาให้ชัดเจนและละเอียด ในการสอนควรมีสื่อเพื่อใช้ประกอบการสอนให้มาก อาจารย์ฝึกสอนควรเข้มงวดนักศึกษาบ้างในบางครั้ง ควรฝึกให้นักศึกษารู้จักค้นคว้าด้วยตัวเองโดยการเข้าห้องสมุด ก่อนจะสอนควรมีการเตรียมการสอนก่อนล่วงหน้า เมื่อสอนเสร็จควรมีการสรุปหรือทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปปรับปรุงการฝึกสอนของนักศึกษา

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อปรับปรุงการฝึกสอนของอาจารย์ฝึกสอนดังนี้

1. ด้านการสอน อาจารย์ฝึกสอนก่อนที่จะสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ควรจะมีการศึกษาเนื้อหาวิชาให้ละเอียดและนำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการเรียนและนำไปชี้แจงให้นักเรียนทราบอย่างละเอียด เพราะจะทำให้การสอนในขั้นตอนต่อไป ดำเนินไปได้ด้วยดี

2. ด้านวิชาการ อาจารย์ฝึกสอนควรจะสร้างทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตรและแสดงออกให้นักเรียนเห็นอย่างชัดเจน และปลูกฝังให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตรด้วย เพื่อการเรียนการสอนจะได้ดำเนินไปได้ด้วยดี

3. ด้านบุคลิกภาพ อาจารย์ฝึกสอนทุกคนควรมีบุคลิกภาพให้ดีทุกด้านหากขาดด้านใดด้านหนึ่งไปควรจะมีการฝึกฝน เพราะบุคลิกภาพจะเป็นสิ่งแรกที่ได้พบเห็นต่อสายตาของนักศึกษาและผู้อื่น

4. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ อาจารย์ฝึกสอนสมควรอย่างยิ่งที่จะมีคุณธรรมและความประพฤติที่ดี อาจารย์ฝึกสอนจะต้องประพฤติตนให้ดี เพื่อเป็นแบบอย่างของนักศึกษา

5. ด้านมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพร่างกาย อาจารย์ฝึกสอนสมควรที่ฝึกฝนและมีมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพร่างกาย ที่ดีเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน สาขาวิชาอื่นๆที่แตกต่างไปจากงานวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตบุคลากรด้านครุศาสตร์อุตสาหกรรมต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมการฝึกหัดครู. 2525. คู่มือดำเนินงานการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : เพชรสยามการพิมพ์. 58 น.
- กรรมธิการ อ่องแดง. 2539. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2539 ต่อ โครงการปฏิรูปการศึกษา เกษตรเพื่อชีวิต. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 57 น.
- กัญญา สมุทร ไชยา. 2537. ครูในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมอุดรธานี ปีการศึกษา 2537. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 57 น.
- กัลยาณี สุนทรภักดิ์. 2539. คุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตร ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2539. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษครุศาสตร์ อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 41 น.
- ไกรนุช ศิริพล. 2531. ความเป็นครู. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 188 น.
- ฉัตรชัย ช่อรักษ์. 2532. คุณลักษณะของครูเกษตรที่เป็นจริงในปัจจุบันตามทัศนคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมนครสวรรค์. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 33 น.
- ฉัตรชัย ธาระสมบัติ. 2535. คุณลักษณะของครูเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า ปีการศึกษา 2539. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 53 น.
- ชนะ วันหนูน. 2529. เอกสารประกอบคำบรรยายหลักการศึกษากษेत्र. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 123 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ทัศนาศา ฅ สงขลา. 2538. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรมของผู้ปกครองและนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กลุ่มภาคใต้. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 208 น.
- ธีรพล รักขพันธ์. 2541. คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรตพิทยพยัตปีการศึกษา 2541. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษครุศาสตร์-อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 47 น.
- นางเยาว์ แก้วกั้ววาล. 2535. ความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษาและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 106 น.
- นิภา เมธาวิชัย. 2536. การประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี. 176 น.
- บุญธรรม จิตอนันต์. 2527. การวางแผนการสอนวิชาอาชีพศึกษา : สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 125 น.
- ปัญญา หิรัญรัมย์. 2520. ความรู้พื้นฐานการศึกษาเกษตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์. 133 น.
- ประคอง กรรณสูต. 2528. สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์. (ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เจริญผล. 344 น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2539. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 211 น.
- มานิต มานิตเจริญ. 2519. พจนานุกรมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์รวมสาส์น. 1899 น.
- ยนต์ ชุ่มจิตร. 2531. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. 306 น.
- รมณีย์ อาภาภิรม. 2536. วิธีสอนวิชาเกษตร. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 215 น.
- ราชบัณฑิตสถาน. 2525. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 972น.
- ละเอียด ลิ้มอักษร. 2514. หลักการสอน : กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภา. 180 น.
- วีรวรรณ ญาณพันธ์. ม.ป.ป. หลักการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์-อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีวิทยาลัยพระนคร. 269 น.
- วัฒนา พัชราวณิช. 2527. บุคลิกภาพและการปรับตัว. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 168 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ศศิธร สระทองคำ. 2531. คุณสมบัติของนิสิตฝึกสอนสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เกณฑ์ตามความคิดเห็นของครูอาจารย์พี่เลี้ยง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 203 น.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. 2531. เจตคติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา. 177 น.
- สวนสุนันทา . วิทยาลัยครู. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา. 2533. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : 172 น.
- สามารถ มีนา. 2539. คุณลักษณะของครูเกณฑ์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2539. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษ-
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด-
กระบัง. 56 น.
- สุโขทัยธรรมาริราช , มหาวิทยาลัย สาขาศึกษาศาสตร์. 2532เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์-
การวิชาชีพศึกษาศาสตร์ หน่วยที่ 1- 8. 542 น.
- สุชา จันทรเอม. 2531. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แพร่วิทยา . 399 น.
- สุชาติ บุญมา. 2538. ครูเกณฑ์ในอุดมคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรกรรมจะเจียงเทร่า. กรุงเทพฯ :
ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร-
ลาดกระบัง. 51 น.
- สุภาพ นิมิตรพานิช. ม.ป.ป. คู่มือสอบแข่งขันบรรจุเป็นข้าราชการครู ระดับอาจารย์ 1 วิชาเอก
เกษตรกรรม. สำนักพิมพ์พัฒนาหลักสูตร จำกัด. 372 น.
- สุภาพ วาดเขียน. 2523. ทำอย่างไรนิสิตนักศึกษาจะสอนได้ดี. พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ : สำนัก-
พิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 76 น.
- อบรม สันภิบาลและกุลชลี องค์ศิริพร. 2535. ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ.คู่มือฝึกสอน.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนส โตร์. 326 น.
- เอี่ยมพร พิมพ์ไกร. 2536. คุณลักษณะของอาจารย์พี่เลี้ยงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของ
นักศึกษา. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 58 น.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 3705

คณะกรรมการอำนวยการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๙ สิงหาคม 2544

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิชาปัญหาพิเศษเรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544"

ด้วย นายธรรมบุญ วุ่นซึ่งซี่ นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำปัญหาพิเศษเรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544" ในการนี้ ทางนักศึกษาผู้วิจัยมีความประสงค์ให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ในสถานศึกษาของท่านตอบแบบสอบถาม เพื่อนำผลไปใช้วิเคราะห์และประกอบการทำปัญหาพิเศษต่อไป

คณะกรรมการอำนวยการ จึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อให้โปรดให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ในสถานศึกษาของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงในแบบสอบถาม โดยคำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนแก่สถาบันหรือบุคคลใด ๆ ทั้งสิ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาผู้วิจัยด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิติพงศ์ มะโน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

โทร. 0-2737-3000 ต่อ 3699, 3700, 6071-2

โทรสาร 0-2326-8506

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

ศึกษาโดย นายธรรมนุญ วุ่นซึ่งชี้
สาขาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์
ภาควิทยาศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1.แบบสอบถามมี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน

2. โปรดอ่านคำชี้แจงแบบสอบถามในแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนการตอบแบบสอบถาม

3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

4. ในการตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบทุกข้อตามความคิดเห็นของท่าน โดยอิสระ

ตามความเป็นจริงเพื่อที่จะให้ได้ผลการวิจัยที่เที่ยงตรง และการตอบแบบสอบถามของท่านจะไม่มี
ผลต่อการเรียนของท่านแต่ประการใด

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีต้องอาศัยความร่วมมือจากท่านในการตอบ
แบบสอบถามให้ตรงกับความจริงทุกข้อ

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือ

นายธรรมนุญ วุ่นซึ่งชี้

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่ดีและเป็นความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สาขาที่กำลังศึกษาอยู่.....

4. ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมภาคเรียนที่ผ่านมา.....

5. ภูมิลำเนา

( ) ภาคเหนือ ( ) ภาคตะวันออก
( ) ภาคกลาง ( ) ภาคใต้
( ) ภาคตะวันตก ( ) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

6. อาชีพของบิดา

( ) รับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ
( ) ทำการเกษตร
( ) รับจ้าง
( ) อื่นๆ
(โปรดระบุ).....

7. อาชีพของมารดา

( ) รับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ
( ) ทำการเกษตร
( ) รับจ้าง
( ) อื่นๆ
(โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ระดับความคิดเห็น 4	หมายถึง	เห็นด้วย
ระดับความคิดเห็น 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับความคิดเห็น 2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ระดับความคิดเห็น 1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ก้านการสอน					
1. มีการวางแผนและเตรียมการสอนก่อนทุกครั้ง					
2. กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละวิชา ได้ชัดเจนและสามารถชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจได้					
3. มีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน					
4. มีความสามารถในการสอนให้นักเรียนปฏิบัติได้เหมาะสมกับวัย					
5. มีวิธีการสอนที่สามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม					
6. กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายที่น่าสนใจ					
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม					
8. อธิบายอย่างมีลำดับขั้น ก่อให้เกิดความเข้าใจโดยง่าย					
9. อธิบายและซักถาม ได้ตรงประเด็นเรื่องที่สอน					
10. เลือกใช้สื่อ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบทเรียนและวัยของผู้เรียน					
11. สรุปบทเรียนด้วยวิธีกระชับรัด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดตามวัตถุประสงค์					
12. สรุปบทเรียน โดยให้สัมพันธ์กับเนื้อหาต่อไป					
13. วัดและประเมินผล ได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เหมาะสมกับเวลา					

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านวิชาการ					
1. มีความรู้ลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาที่สอน ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตร					
2. มีทักษะในวิชาเกษตรที่สอน และถ่ายทอดให้นักเรียนปฏิบัติได้					
3. มีความสามารถแนะนำนักเรียนในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้					
4. มีความรู้ใหม่เพิ่มเติมเสมอ					
ด้านบุคลิกภาพ					
1. การแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส					
2. การเดิน ยืน นั่ง เรียบร้อย					
3. พุฒจาตุภาพเรียบร้อย					
4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
5. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
6. มีความตรงต่อเวลา					
ด้านคุณธรรมและความประพฤติ					
1. มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน					
2. เสียสละเพื่อส่วนรวม					
3. รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างมีเหตุผล					
4. รู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง					
5. เคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น					
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเอง					
7. ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านมนุษยสัมพันธ์					
1. ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษา และเพื่อนร่วมงาน					
2. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
3. เป็นผู้ที่มียุติธรรมไม่ตรีกับคนทั่วไป					
4. ให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วน รวม					
5. วางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ สังคม และบุคคล					
6. สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย					
ด้านสุขภาพร่างกาย					
1. มีผิวพรรณผ่องใส					
2. ร่างกายสะอาด					
3. มีสุขภาพแข็งแรง					
4. หน้าตาขี้มึนเข้มแจ่มใส					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้